

JÓK A LEGJOBBAK KÖZÜL

Szódi Sándor (IFKA - Iparfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft. minőség szakértő)

- „...Szerintem a „minőség” ennél sokkal többet kell, hogy jelentsen. Benne van a folyamatos fejlesztés, a legjobb teljesítés szándéka, a környezeti felelősség, a társadalmi érdekek figyelemmel kísérése, és nem utolsó sorban a tisztesség és elkötelezettség is.”

Beszélgetés Flanek Anikóval

- *Kedves Anikó! Fiatalos külsőd láttán sokan nem gondolnánk, hogy már 2004 óta nyugdíjas vagy. Rendhagyó módon tartalmas életutad egy rövid kivonatával szeretném kezdeni és időnként közbe kérdezni. A likőr fontos szerepet töltött be életedben!*
- Az egyetem elvégzése után a Magyar Likőripari Vállalat ösztöndíjasaként a cég Központi Laboratóriumában kezdtem dolgozni, ahol 1968-tól 1972-ig vezető voltam. Kialakítottam az akkor sok telephelyes szeszesital gyártó és forgalmazó vállalat teljes körű minőségellenőrzési rendszerét. Mint szabványbázis felelős, aktívan vettem részt az iparági szabványosítás korszerűsítésében. Ezért a tevékenységemért MÉM Kiváló dolgozó miniszteri kitüntetésben részesültem.
A szeszesital gyártás fejlesztése mellett aktívan közreműködtem a Coca Cola és Schweppes üdítőitalok hazai gyártásának bevezetésében is.
A jogutód BULIV cégnél 1972-től főtechnológusként, majd termelési osztályvezetőként dolgoztam. Külső munkatársként bekapcsolódtam a Szeszipari Kutató Intézet tevékenységébe, és koordináltam a vállalat együttműködését a kutatás-fejlesztési feladatokban.
- *Jelentős fejlesztésekben vettél részt. Szervező és oktató munkát is végeztél!*
- Igen. A fejlesztési munka mellett részt vállaltam a dolgozók szakmai képzésében is, mint a vállalati belső szakmunkás képző tanfolyam egyik szervezője és oktatója. Közreműködtem a Likőripari Kézikönyv, és más szakmai kézikönyvek szerkesztésében és írásában.
Azt mondják, aktív voltam a MÉTE Szeszipari Szakosztály szakmai munkájában is.
A rendszerváltás idején termelési főmérnöki, majd műszaki igazgató funkciót töltöttem be. Az 1992. évi privatizációt követően részt vettem a megalakult új társaság termelő területeinek átalakításában és korszerűsítésében.

Tevékenységet a MÉTE vezetősége Török Gábor Emlékéremmel jutalmazta.

- *Mit kell tudnunk az emlékéremről? Mit díjaznak leginkább?*

- Dr. Török Gábor Kossuth-díjas vegyészmérnök, a kémiai tudományok doktora kutatóintézeti igazgató volt. Az emlékére alapított díjat a műszaki fejlesztés területén elért kimagasló eredményekért adományozza a MÉTE vezetősége. A díjra, amelynek odaítélése számomra igen nagy megtiszteltetés volt, a Szeszipari Szakosztály vezetése terjesztett fel.

- *1993-tól a Zwack Unicum Rt. minőségbiztosítási igazgatójává neveztek ki. Mit emelnél ki ekkori munkáid közül?*

- Fokozatosan kiépítettük és 1995. és 1997. között tanúsítottuk az ISO 9001 szerinti minőségügyi rendszert a cég teljes termelési és értékesítési tevékenységi területére, beépítve az élelmiszerbiztonsági rendszert (HACCP) is. A tanúsító szervezetként – tekintettel Zwack Unicum tradícióira - a patinás LLOYD's Registert kértük fel, amelynek akkreditációs száma 001 volt. Kiépített rendszereinket, és ezek folyamatos fejlesztését ez a szervezet felügyelte 2004-g.

1999-ben került sor az ISO 14001 Környezetirányítási rendszer első tanúsítására. Ennek kapcsán, környezetvédelmi és környezetirányítási tevékenységünk bemutatására és környezet iránti elkötelezettségünk demonstrálására 2001-ben Környezeti Jelentést adtunk ki.

- *Milyen egyéb minőségügyi tevékenységeket, illetve projekteket emelnél ki, amelyekre büszke vagy?*

- A rendszerekkel való ismerkedéssel egyidejűleg beléptem a Magyar Minőség Társaságba, és rendszeresen részt vettem a rendezvényeken Hamarosan tagja lettem az Igazgató Tanácsnak, ami meghatározó volt a minőséggel való kapcsolatomban. Nem akarok nevetek mondani, mert félek, hogy kifelejtjenek valakit, de óriási egyéniségekkel tevékenykedhettem együtt, akik élharcosai voltak a magyar minőségügynek, a TQM technikák elterjesztésének, és a vállalati kiválóság ügyének.

1999-ben megkezdtük a TQM eszközök adaptálását. Ennek keretében pilot projektet indítottunk, elsőként a folyamatköltség számítás alkalmazására.

2000-ben sikerült megnyerni a felső vezetők támogatását abban, hogy önértékelést hajtsunk végre az „EFQM Kiválóság Modell” szempontjai, elvárásai alapján teljes körű díjszimulációs módszerrel. Az önértékelést neves külső tanácsadók segítségével végeztük. Az összeállított anyag első számú vezető által elfogadott változatát az értékelő team értékelte, hangsúlyozva azt, hogy nem a pontszám az alapvetően fontos, hanem a szervezetről alkotott tükörkép meghatározása, a fejlesztendő területek meghatározása. Az elért pontszám ezzel együtt jónak mondható: 451 volt. (Érdekesség, hogy a szakértő moderátorok ennél magasabb pontszámot adtak.) A tanácsadók megállapítása egyértelműen az volt, hogy önértékelési folyamat megvalósítása szervezettségben, koordinálásban teljességében az átlag hazai gyakorlatnál jobb volt, az elkészült jelentés, valamint az értékelők munkája a hazai általános gyakorlatnál sokkal magasabb minőségű munkavégzést mutat különös tekintettel arra, hogy egy teljesen új metodika, egy modern európai működési szemlélet, a TQM és eszközeinek alkalmazása került előtérbe, amit a ZWACK Unicum Rt. először alkalmazott. Kell-e mondanom, hogy ez nagyon boldogga tett?

Még ebben az évben elnyertünk egy PHARE pályázatot a SWOT- Benchmarking módszerek tanácsadó segítségével történő elsajátítására. A szerzett ismeretek alapján projektet

indítottunk, amelynek témája a vevő kiszolgálási színvonal, túraszervezési, áruterítési és a költséghatékonysági mutatók javítása volt.

Az önértékelés összefoglalójában tett javaslat alapján 2003-ban megismételtük az önértékelést az EFQM Modell® alapján történő kérdőíves felméréssel, amelyben 130 munkatárs vett részt. A felmérés megállapításai alátámasztották a 2001-ben meghatározott feladatokat, a továbbfejlesztendő területeket. Az ezekre alapozott akciótervet a vezetőség elfogadta.

- *Az általad irányított kollektíva 2003-ban IIASA-Shiba díjban részesült. Miért kaptátok a rangos elismerést?*

- Pályázatunknak az „Úton a megfeleléstől a kiválóságig” címet adtuk. Megfogalmazzuk a é a minőségügyi csapat küldetését, főbb céljait, és bemutattuk a 2000-2003 közötti időszakból azokat a tevékenységeket, amelyeket mind a megvalósítás, mind az eredmények értékelése és a tovább fejlesztés lehetőségei szempontjából fontosnak ítéltünk. Ezek röviden: a HACCP rendszer támogatása, a minőségügyi intranetes oldalak alkalmazása oktatás céljára, nyereményjátékok szerepe a munkatársi aktivitás és a minőségi gondolkodás serkentésében, vagy például a EFQM Modell® alapján történő kérdőíves felmérés, amely hidat képezett a nagyobb erőforrás igényű díjszimulációs módszer eredményeihez.

Utoljára hagytam a Minőségnap megszervezését és lebonyolítását, amit a azért szerveztünk, mert a kérdőíves önértékelés legalacsonyabbra pontozott alkritériumai között szerepelt a *munkatársak és a szervezet között folytatott párbeszéd*. Felmerült a kérdés, mit tudunk tenni ennek javítása érdekében. A minőségnapon a különböző szakterületek képviselői mutatták be minőségüghöz tevékenységeiket, emellett kiállítást is rendeztünk. A Minőség Nap eredményes volt, megmozgatta a vállalat ¼-ét. A felső vezetés aktív részvételével támogatta az eseményt. A résztvevők a felmérések alapján elégedettek voltak.

Óriási sikerélmény volt a csapat számára a díj elnyerése, amit megkoronázott az, hogy bemutatkozásunk felkeltette Shiba professzor érdeklődését; eljött hozzánk az ünnepség után, és Zwack Péter úrral remek beszélgetést folytatott arról, kinek mit is jelent a minőség?

- *Milyen minőségfelfogásod van? Mit jelenti számodra a minőséget?*

- Kezdetben, amikor a minőségbiztosítási rendszerrel ismerkedtem, azt mondták, hogy a minőség az elvárásoknak való megfelelést jelenti, ez később kiegészült a szükségleteknek való megfeleléssel, ami több - de kevés. Ez nagyon leegyszerűsített megfogalmazás, sokszor néhány mérhető adattal elérhető. Szerintem a „minőség” ennél sokkal többet kell, hogy jelentsen. Benne van a folyamatos fejlesztés, a legjobb teljesítés szándéka, a környezeti felelősség, a társadalmi érdekek figyelemmel kísérése, és nem utolsósorban a tisztesség és elkötelezettség is.

Amikor a IIASA-Shiba díj pályázatot készítettük, megfogalmazzuk csoportunk küldetését, mottónak a következőt választottuk: Munkánk minősége önbecsülésünkkel arányos!

Ezzel nagyon magasra helyeztük a léceket!

- *Nyugdíjazásod után is aktív vagy!*

- 2004-ben a tulajdonosok kérésére - abból a célból, hogy más szervezettel is megmérjük magunkat – tanúsító szervezetet kellett váltanunk. Tender alapján az SGS-re esett a választásunk, és azóta is ők végzik külső rendszer - audtjainkat, ami időközben kibővült az ISO 22000 élelmiszerbiztonsági rendszerrel.

Utolsó „aktív” munkám az SGS által végzett teljes körű rendszer-tanúsító audit lebonyolítása volt. Tulajdonképpen egy napot sem pihentem, már másnap folytattam a munkát, mint tanácsadó – heti 3 alkalommal. Ez ma is így működik.

Utódomat magam választhattam, és azóta is büszke vagyok a választásomra. Patakiné Gyökeres Mónika tevékenysége során rengeteget változtak, fejlődtek a rendszerek az SAP integrált informatikai rendszer támogatásának kiaknázásával, az irányítási rendszerek kibővítésével és integrálásával, és új célok kitűzésével. Volt egy közös, meg nem valósult tervünk is. 2007-ben pályázni szerettünk volna a Délalföldi Regionális Minőségi Díjra a Zwack Unicum Kecskeméti gyára tevékenységének bemutatásával. Bár a gyárat a Díj elnyerésére esélyesnek tartottuk, a munkát erőforrás hiányában nem tudtuk befejezni, mert a cég tulajdonosai új kihívások megvalósítását ösztönözték.

Különös hangsúlyt kapott a társaság alapértékei közül kiemelt fenntartható fejlődés. Ennek bemutatására 2008 óta két évente ad ki a cég Fenntarthatósági Jelentést, amelyek külföldön is magasra értékelt színvonala vitathatatlanul Mónika érdeme. Magam ezekben már elsősorban csak a magyar és angol nyelvű szöveg szakmai lektorálásával veszek részt.

Az integrált irányítási rendszer (ISO 9001, ISO 14001 és ISO 22000) fenntartásában és fejlesztésében továbbra is hatékonyan közreműködöm, mint tanácsadó és belső auditor. Részt veszek az Élelmiszerbiztonsági Csoport munkájában, és folyamatosan nyomon követem a hazai és külföldi jogszabályok változásait. A cég mindig és minden területen jogkövető magatartást tanúsít, és ebben igyekszem támogatni. Jogszabály tervezetek véleményezésében is részt veszek, és tagja vagyok az FM által működtetett MÉK Szeszipari Szakbizottságnak is.

A termékvédelemről, az élelmiszerterrorizmus elleni védekezésről szól. Amikor hozzáláttunk, még nem is gondoltuk, hogy ennek mennyire növekedni fog az aktualitása. A projekt során tett megállapításainkat és javaslatainkat a felső vezetés komolyan veszi, elfogadja és támogatja.

- *A Zwack Unikum Nyrt.-t szereted. Az unikumot, mint italt is kedveled?*

- Mint a jogelőd ösztöndíjasa, friss diplomával a zsebemben idejöttem, és itt ragadtam. Munkáim során sok külső szervezettel kerültem kapcsolatba, akár külső munkatársként, kijelölt kapcsolat tartóként vagy több esetben felügyelőbizottsági tagként, érték megkeresések is, de a bázist mindig ez a cég jelentette. Lojalitásom kikezdehetetlen volt, és ez a privatizáció után csak erősödött.

Kérdésemre válaszolva: igen, szeretem az Unicumot, nagyon nemes italnak tartom, és ezt igazolja az Unicum kedvelők népes tábora is. Munkatársaimmal mindent elkövetünk, hogy megbízható, állandó minősége csorbát ne szenvedjen.

- *Tudom, hogy a kutyádat imádod! Van más hobbid is?*

- Ő a legfontosabb hobbim, mert imádom az állatokat, de főleg a kutyákat. Anatole France-tól származik a következő mondás: „*Amíg nem tapasztaltuk, milyen érzés szeretni egy állatot, lelkünk egy része mélyen alszik*”.

A vizslámhoz kapcsolódik az erdőjárás is, ami kikapcsol és megnyugtat. Ezen kívül szeretek főzni is, főleg újdonságokat. A négy unokám is ad lehetőséget, hogy kibontakozzak!

Azért nem marad el az olvasás, rejtvényfejtés, zenehallgatás sem.

Szeretek utazni is, de már hosszú utakra nem szívesen megyek, már csak a kutyám miatt sem. Őszintén szólva szakmai pályafutásom során utazásokban nem szenvedtem hiányt. Jártam tapasztalatcsere utakon, képzéseken, konferenciákon, élelmiszeripari kiállításokon, partner találkozókon, beszállítói auditokon. Mindez Európa szerte, Nagy Britanniától Bulgáriáig, de Kanadába, Izraelbe, Japánba és Szingapúrba is eljutottam. A legizgalmasabb

a kubai utam volt 1978-ban. A feladatom finomszesz minőségi átvétel volt, de mire Havannába értem, elment a hajó! Nem úsztam utána!

Természetesen magán utakon is jártam sokfelé. Ezek közül a legemlékezetesebb az amerikai utam volt, amikor a kint tanuló kisebbik fiamat látogattam meg, és bérelt autóval bejártuk a nyugati partvidéket Oregontól San Franciscóig.

Az idő sajnos rohan, és idén májusban lesz az 50 éves évfolyam találkozásunk, amit az aranydiploma osztás előz meg. Az Aranydiploma szép, de nem érdem, csak meg kell érn...!

- *Megköszönve tartalmas válaszaidat, kívánok örömteli nyugdíjas éveket!*